

Censorberetning i græsk 2009

Der var i år 52 besvarelser af den ordinære opgave (én mere end sidste år) og 1 besvarelse af sygeeksamensopgaven. Det er censorernes indtryk, at opgaven har fungeret godt, og at eleverne har været engagerede i besvarelserne. Gennemsnittet var i år på 7,38 og dermed lidt højere end sidste års gennemsnit på 7,08. Det beskedne antal opgaver gør det imidlertid vanskeligt at drage konklusioner i den forbindelse.

Karaktererne

(Opgørelsen beror på statistikker udarbejdet i forbindelse med censormødet på Avedøre og kan derfor være behæftet med tastefejl.)

Opgørelse efter 7 trins skalaen

Gymnasier

Karakterer	-3	00	02	4	7	10	12	I alt
Antal	0	0	4	14	12	14	8	52
Frekvenser	0,0	0,0	7,7	26,9	23,1	26,9	15,4	100
Frekvenser for beståede			7,7	26,9	23,1	26,9	15,4	

Gennemsnit = 7,38

1. kvartil = 4,61

Median = 7,50

3. kvartil = 10,11

Percentiler

10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
3,21	4,14	5,07	6,20	7,50	8,71	9,64	10,57	11,35	12,00

Fordeling mellem antallet af besvarelser på de valgfri delopgaver

Delopgave	C 3	C 4	C 5	C 6	
Sum	31	11	4	4	

Når det samlede antal opgavebesvarelser på 52 ikke synes at stemme med summen af C3-6 (i alt 50 besvarelser), skyldes det, at nogle elever ikke besvarede alle opgaver.

Opgavens tekst

Årets opgavetekst var hentet fra et i skolesammenhæng ikke videre kendt værk af den i øvrigt meget læste Xenofon, nemlig Πόποι. Heri analyserer Xenofon den økonomiske krise, som staten Athen befinder sig i omkring 360 f.Kr., og som han giver anvisninger på at afhjælpe med en række tiltag, der både involverer en bedre udnyttelse af landets naturlige ressourcer (særligt undergrunden) og de menneskelige ressourcer i en metøkbefolkning, der som arbejdsom middelklasse ville kunne

yde meget mere til samfundet, hvis den blev befriet fra en række uhensigtsmæssige og ydmygende love og regler.

Eleverne udviste stor optagethed af problemstillingen. De opfattede tekstens klare paralleller til nutidige samfundsproblemer, hvilket der kom mange gode besvarelser ud af.

Bemærkninger til de enkelte opgaver

Generelt

Der var i år kun få besvarelser med manglende delopgaver – men der var nogle. Eleverne bør gøres opmærksomme på, at en manglende besvarelse får stor indflydelse på karakterfastsættelsen.

A-opgaverne

De morfologiske opgaver (A1) blev besvaret ganske som de tidligere år og med de samme fejltyper, der for nogles vedkommende skyldes, at analysen foretages ud fra det nøgne ord i opgaven og ikke ud fra teksten, hvor konteksten (særligt de bestemte artikler) ofte kan give en stor hjælp. Eleverne bør vænne sig til at besvare A1 ved at se på teksten og ikke på opgaveformuleringen. De hyppigste øvrige fejl var ufuldstændige besvarelser. Alle morfologiske oplysninger (6-8) skal med i besvarelsen for at være helt tilfredsstillende.

Den græske morfologi er sammenlignet med den latinske og de fleste moderne sprog meget omfangsrig og kompleks, og det er censorernes indtryk, at morfologien ikke er så velindarbejdet som tidligere. Dette er en overvejelse værd, fordi ordbogsopslag, analyse og forståelse af sammenhæng er helt afhængig af en sikker morfologisk færdighed, i hvert fald når det gælder de helt regelmæssige nominal- og verbalbøjninger.

Den syntaktiske analyse bestod af en hovedsætning og en substantivisk ledsætning, der fungerer som objekt for hovedsætningens verballed. Helsætningsanalysen mangler stadig i få besvarelser. Til gengæld har flere elever bestemt stort set alle led (og underled) i begge sætninger, og det er censorernes opfattelse, at den syntaktiske disciplin står stærkt rundt om på skolerne.

B-opgaverne

B1 Oversættelsesopgaverne er stadig vanskelige for mange og er dermed med til at differentiere karaktererne. Årets sætning synes dog at have voldt mindre oversættelsesmæssige problemer end tidligere.

B2 Den første opgave ('hvilke græske ord er gengivet med...') er den letteste blandt B-opgaverne, men alligevel er der elever, som ikke forstår den eller kun delvis gengiver de græske ord. Det vil være en god idé at forklare eleverne, at denne tilsyneladende lette opgave også kræver en vis omtanke, og at svaret i dette tilfælde var ε□πρεπέστατα θεο□ς, mens δέ ikke hørte med.

Mange elever har stadig ikke et sprog og et begrebsapparat til at besvare B2b 'forskelle mellem den græske tekst og den danske oversættelse'. Det anbefales at gennemgå læreplanens og vejledningens beskrivelse af denne disciplin nøje med eleverne og træne den selvstændigt i den daglige mundtlige undervisning. Sprogiagttagelse er en kunst, og det er også en kunst at kunne udtrykke, hvad man iagttager.

C-opgaverne

Den nye græskopgave består af tre dele, to obligatoriske og en fakultativ.

C1 Den første obligatoriske opgave tager udgangspunkt i opgaveteksten, i dette tilfælde en analyse af hovedpunkterne i Xenofons forslag og en diskussion af hans tanker om økonomisk vækst. De bedste elever inddrager den græske tekst flittigt i deres analyse og diskussion, andre nøjes med den danske oversættelse. Det er tydeligvis stadig vigtigt at pointere, at eleverne skal sætte sig ind i, hvad

opgaven går ud på, og at der ikke er tale om et referat. Opgavekommissionen har i år fulgt henstillingen fra kollegerne om at bruge begreber som 'analyse' og 'diskussion' i formuleringerne, men der er mange besvarelser, som ikke hæver sig over referatplanet og slet ikke inddrager den græske tekst.

C2 var (billede 1) et udsnit af Parthenons vestside, som tydeligt viste den doriske frise yderst, søjler, og den joniske frise og dele af cella bagest, og (billede 2) et trappeløb på slottet i Weimar.

Besvarelserne illustrerer et problem i C2. Hvis spørgsmålet drejer sig om arkitektur, har besvarelserne en tendens til at blive referater af lærebogsstof og ikke en selvstændig analyse af billedet. Man kan sige, at et dorisk tempel på én gang er for let og for vanskeligt at beskrive, når eleven sidder alene og er under et voldsomt tidspres. Ingen bemærkede, at teksten rent faktisk talte om det materiale, som templet var bygget af. Stort set ingen reflekterede over frisen, de fleste fortalte, hvad man ikke kan se på billedet, og satte tempelbyggeriet ind i diverse kulturhistoriske sammenhænge. En egentlig billedbeskrivelse var der derimod sjældent tale om. Der var nogle gode iagttagelser i forbindelse med billede 2 (særligt lagde nogle elever mærke til romerske træk ved interiøret), men igen træder en beskrivelse af, hvad billedet rent faktisk viser, alt for hyppigt i baggrunden for standardbesvarelser om alt fra renæssance, nyhumanisme og klassicisme. Det er ganske klart, at langt de fleste elever ikke er hjemme i den senere europæiske kunst- og kulturhistorie og ikke arbejder sikkert med dens epoker. Det bør drøftes, hvordan denne opgavetype kan gøres mindre mekanisk.

C3 Det helt store hit blandt de fakultative C-spørgsmål var nr. 3, Xenofons syn på indvandring sammenlignet med den nutidige danske debat. Spørgsmålet har optaget eleverne meget, men det er karakteristisk, at synspunkterne ikke bliver særligt nuancerede, og at man ikke mærker nogen samfundsfaglig skoling i besvarelserne. Mange elever benytter lejligheden til at kritisere den siddende regering i voldsomme vendinger og glemmer spørgsmålets første del. Der er nok ikke så meget at gøre ved, at disse perspektiverende spørgsmål appellerer mere til følelserne end de mere analyserede i C1 gør, men det er nok en god idé at minde sine elever om, at egentlige udfald mod regeringen næppe hører hjemme i en studentereksamensbesvarelse i græsk.